

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира Даля**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольних робіт з дисципліни**

**«ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ»
(для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «право»)**

До друку, у світ дозволяю
Проректор _____
Протокол № від 2023р.

Укладачі

**Григорій ГРИЦЕНКО
Галина ТАТАРЕНКО**

*Весь цифровий і фактичний матеріал
Бібліографічні відомості перевірені.
Написання одиниць відповідає стандартам*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
Кафедра правознавства**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольних робіт з дисципліни

**«ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У ЦИВІЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ»**

(для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «право»)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
правознавство
Протокол № ____ від __.__.2023 р.

УДК 347.9

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Застосування практики ЄСПЛ у цивільному судочинстві» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право») / Укладачі: Г.М. Гриценко., Г.В. Татаренко, – Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – 32 с.

Методичні вказівки надають чіткі настанови щодо самостійного дистанційного вивчення дисципліни «Застосування практики ЄСПЛ у цивільному судочинстві» студентам заочного відділення спеціальності 081 «Право», шляхом опанування лекційного матеріалу, аналізу нормативних актів, наукової й навчальної літератури та написання контрольної роботи. Матеріали містять вимоги до написання роботи, перелік контрольних завдань за варіантами, перелік нормативно-правових актів та список літератури.

Матеріали розраховані на студентів закладів вищої освіти.

Укладачі:

Г.М. Гриценко, к.ю.н., доц.

Г.В. Татаренко, к.ю.н., доц.

Відповідальний за випуск:

Рецензент:

Розовский Б.Г.

ЗМІСТ

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ.....	16
3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ЛІТЕРАТУРА.....	27
4.ДОДАТОК А.....	35
5.ДОДАТОК Б.....	36

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дисципліна «Застосування практики ЄСПЛ у цивільному судочинстві» - є вибірковою дисципліною, та має на меті розвинути та поглибити знання, навички та вміння, які були сформовані у відповідності до навчального плану спеціальності 081 «Право». В процесі будування демократичної держави та інтеграції нашого законодавства до законодавства Європейського Союзу, застосування практика Європейського суду з прав людини у цивільному судочинстві держави, набуває великого значення при захисті порушених прав та інтересів як громадян та і юридичних осіб. Виконання контрольної роботи для студентів заочного відділення є необхідним елементом вивчення дисципліни.

Контрольна робота – одна з найважливіших форм самостійного набуття знань слухачами заочного відділення, одночасно носить творчий характер. При виконанні контрольної роботи студенти вдосконалюють навички роботи з науковою та навчальною літературою, що призводить до розширення у них юридичного кругозору, сприяє розширенню основних знань з правового регулювання суспільних відносин, що виникають в процесі організації цивільного судочинства де застосування практики Європейського суду з прав людини має вирішальне значення при ухваленні рішення.

Завдання для контрольної роботи складаються з 20 варіантів. Номер варіанту обирається студентом згідно Додатку А, таблиці варіантів наступним чином: по горизонталі таблиці наведені літери, з яких починається ім'я студенту, а по вертикалі – його прізвище. При перекресленні відповідної строки та стовбцю таблиці студент отримує свій варіант завдання контрольної роботи. Наприклад, студент «Іванов Степан» має виконувати варіант номер «5».

Контрольна робота складається з двох частин. Перша частина – письмовий виклад відповідей на два теоретичні питання. Друга частина – потрібно вирішити ситуаційну задачу, обґрунтувати відповідь посилаючись на діючі норми законодавства, та надати її правову характеристику згідно міжнародної практики та

ратифікованим міжнародним договорам.

При виконанні контрольної роботи студент повинен показати володіння теоретичним матеріалом на підставі діючого законодавства та вміння застосовувати норми правових актів та рішень Європейського суду з прав людини.

Пристаючи до написання контрольної роботи студент повинен ознайомитись з програмою курсу «Застосування практики ЄСПЛ у цивільному судочинстві» та матеріалом лекцій, правильно усвідомити зміст завдання та визначити інститут, до якого відносяться поставлені питання. Це дозволить не плутати інститути та правильно підготувати відповіді на питання.

Далі необхідно уважно вивчити перелік рекомендованої літератури і підібрати посібники та нормативно-правові акти та рішення Європейського суду з прав людини, які необхідні для підготовки та написання контрольної роботи.

Обов'язкові вимоги до контрольної роботи:

Загальні вимоги

Контрольна робота виконується в письмовій формі. Її обсяг не повинен перевищувати 10-15 сторінок. Робота має бути виконана самостійно, написана грамотно, надрукована на комп'ютері українською мовою. Закреслення, вставки, довільні скорочення слів (крім загальноприйнятих) і будь-які позначення не дозволяються.

Для написання (друку) тексту роботи рекомендується використовувати стандартні аркуші білого паперу формату А 4 (210 x 297 мм), складені або підшиті до папки. Усі сторінки мають бути пронумеровані арабськими цифрами.

За комп'ютерного способу виконання роботи текст друкують через півтора інтервали; – з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умови рівномірного її заповнення та розміром шрифту не менше 14.

Текст контрольної роботи друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Шрифт друку має бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Під час виконання роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності тексту.

Графічні неточності, друкарські помилки і описки, які виявлено в процесі написання контрольної роботи, можна виправити підчищенням або зафарбуванням спеціальною білою фарбою і нанесенням на те саме місце виправленого тексту.

У кінці роботи вказується використана література, ставиться дата і підпис. Обов'язково слід залишати чистий аркуш паперу для рецензента.

Нумерація сторінок

Сторінки контрольної роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту контрольної роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті аркушу без крапки в кінці. Нумерацію сторінок необхідно проставляти без знаку №.

Першою сторінкою контрольної роботи є титульна сторінка, яку включають до загальної нумерації сторінок тексту. Номер сторінки на титульній сторінці не проставляють.

Подання текстового матеріалу

Текстовий матеріал контрольної роботи може бути досить різноманітним. Тобто при оформленні тексту контрольної роботи необхідне знання особливих техніко-орфографічних правил (наприклад, використання складних числівників, літерних позначень, цитат, посилання та інше).

Кількісні числівники, якщо вони прості, пишуться словами. Наприклад, на п'ятий день (не на 5 день), в двох аспектах (не в 2 аспектах).

Складні кількісні числівники пишуться цифрами, за винятком тих, якими починається абзац (такі числівники пишуться словами). Числа зі скороченим

позначенням одиниць виміру пишуться цифрами. Наприклад, 7 л, 24 кг. Після скорочення «л», «кг» та інше крапка не ставиться.

Кількісні числівники при запису їх арабськими цифрами подаються без нарощення (відмінкових закінчень), якщо вони супроводжуються іменниками. Наприклад, на 20 сторінках (не на 20-ти сторінках).

Прості та складні порядкові числівники пишуться словами. Винятком є випадки, коли написання порядкового номера обумовлено традицією. Наприклад, 4-й Український фронт.

Після порядкових числівників, позначених арабськими цифрами, якщо вони стоять після іменника, до якого відносяться, відмінкові закінчення не ставляться. Наприклад, у розділі 2.

Також при написанні тексту контрольної роботи можливе застосування таких скорочень:

- літерні абревіатури. Наприклад, ВАК – Вища атестаційна комісія;
- складноскорочені слова. Наприклад, профспілка – професійна спілка;
- умовні графічні скорочення за частинами слів та початковими літерами. Наприклад, та ін. – та інше, і т.д. – і так далі, див. – дивись, ст. – століття, р. – рік, м. – місто, с. – сторінка, проф. – професор, доц. – доцент.

Титульна сторінка

Відомості, що розташовуються на титульній сторінці, студент може подавати у будь-якому вигляді, але ця інформація повинна бути припустимою з етичної точки зору та встановлених вимог і з використанням конкретних стилів та шрифтів тексту.

На титульній сторінці контрольної роботи вказуються:

- назва міністерства, до системи якого належить ВНЗ, назва університету (інституту), назва кафедри, на якій вона виконувалась;
- посередині, дещо нижче, великими літерами пишеться повна назва теми контрольної роботи;

- нижче, ліворуч – контрольна робота студента (студентки), курс, факультет, шифр групи, прізвище, ім'я та по батькові студента, а також прізвище та ініціали викладача з вказівкою його посади, наукового звання та наукового ступеня;
- в кінці сторінки посередині рядка ставиться рік і місце виконання роботи, при цьому слова «рік» або скорочення «р» не вживаються.

Переноси слів у заголовках титульної сторінки не допускаються. Титульна сторінка враховується при оформленні, але не нумерується (зразок оформлення подано в додатку А).

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів повинен розташовуватись двома колонками. Ліворуч в алфавітному порядку наводять умовні позначення, символи, скорочення, одиниці і терміни, праворуч – їх детальну розшифровку.

Посилання

Контрольна робота також оцінюється за рівнем використання бібліографічного апарату, який є своєрідним ключем до джерел, які були використані студентом при її написанні.

При написанні контрольної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали з яких наводяться у контрольній роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, завдання, питання контрольної роботи. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, надають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, обсяг, інші вихідні дані. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тому разі, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання, або коли студент хоче показати еволюцію у поглядах автора.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися загальноприйнятих вимог. Кожний бібліографічний запис починають з нового рядка з порядковою нумерацією.

Посилання в тексті контрольної роботи на використані джерела повинні бути позначені тим порядковим номером, яким воно записано у списку використаної літератури з виділенням двома квадратними дужками. Наприклад: «... у дослідженнях таких науковців [1 – 5] ...».

Припускається наведення посилань на джерела у виносках, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери.

При посиланні слід писати: “ ... у розділі 5 ...”, “ ... у таблиці 3.2 ...”, “ ... у додатку В ...”, “ ... дивись 3.2 ...”.

Оформлення бібліографічного опису списку джерел до контрольної роботи

Монографії

- Журавський В. С. Український парламентаризм на сучасному етапі: теоретико-правовий аспект : монографія / В. С. Журавський. — К. : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. — 248 с.
- Наливайко Л. Р. Державний лад України: теоретико-правова модель : монографія / Л. Р. Наливайко. — Х. : Право, 2009. — 600 с.

Навчальні посібники одного, двох або трьох авторів

- Галай В. О. Практичне право: права пацієнтів (Інтерактивний курс медичного права) : навч. посіб. / В. О. Галай, С. К. Гречанюк, І. Я. Сенюта та ін. — К. : КНТ, 2009. — 220 с.
- Годованець В. Ф. Конституційне право України : навч. посіб. / В. Ф. Годованець. — К. : МАУП, 2005. — 360 с.

- Колодій А. М. Права людини і громадянина в Україні : навч. посіб. / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. — К. : Юрінком Інтер, 2003. — 366 с.

Навчальні посібники чотирьох і більш авторів

- Основи демократії. Права людини та їх забезпечення в умовах суспільних змін : навч. посіб. / О. В. Філонов, В. М. Субботін, В. В. Пашутін, І. Я. Тодоров. — К. : Знання, 2006. — 215 с.
- Конституційне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. П. Колісника, Ю. Г. Барабаша. — Х. : Право, 2008. — 416 с.
- Муніципальне право України : підручник / кол. авт. ; за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 592 с.

Багатотомні видання

- Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. - К.:Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 1 : А-Г. — 672 с.

Перекладні видання

- Жакке Ж.-П. Конституционное право и политические институты : учеб. пособие / Ж.-П. Жакке ; пер. с фр. В. В. Маклакова. — М. : Юристь, 2002. — 363 с.

Словники

- Конституционное (государственное) право : справочник / под ред. В. И. Лафитского. — М. : Юристь, 1995. — 191 с.
- Наливайко Л. Р. Тлумачний термінологічний словник з конституційного права (Explanatory Terminological Dictionary on Constitutional law) / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва. — 2-е вид. допов. — Запоріжжя : Дніпровський металург, 2010. — 304 с.

Дисертації

- Наливайко Л. Р. Конституційно-правова відповідальність: питання теорії та практики: дис. ... к.ю.н. : 12.00.02 / Наливайко Лариса Романівна. — К., 2000. — 180 с.

Автореферати дисертації

- Наливайко Л. Р. Конституційно-правова відповідальність: питання теорії та практики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право» / Л. Р. Наливайко. - К., 2000. - 15 с.

Стаття з журналу

- Наливайко Л. Історія становлення державного ладу України / Л. Наливайко // Підприємництво, господарство і право. - 2009. - № 10 (166). - С. 31-35.
- Наливайко Л. Р. Поняття політичної функції Української держави / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва // Бюлетень Міністерства юстиції України . - 2011. - № 10. - С. 35-40.
- Nalivayko L. R. Performance problems of the Ukrainian state in social sphere / L. R. Nalivayko // European Journal Of Natural History (London). - 2006. - № 5. -P. 85-86.

Стаття з газети

- Медведчук В. Ідея парламентаризму та її реалізація в Україні / В. Медведчук // Голос України. - 2003. - 13 вересня. - С. 8-9.

Стаття з матеріалів конференцій, семінарів та інше

- Наливайко Л. Р. Механізм Української держави як інституціональний елемент державного ладу / Л. Р. Наливайко // Від громадянського суспільства - до правової держави : тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. -Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. - С. 100-102.
- Беляєва М. В. Недержавні інституції в механізмі реалізації політичної функції Української держави // Правовий вимір сучасних реформаційних процесів в Україні: Всеукраїнська науково-практична конференція, 21-22 жовтня 2011 р., у 2-х частинах. - Львів :Західноукраїнський організація «Центр правничих ініціатив», 2011. - Ч. I. - 120 с. - С. 18-20.

Конвенції

- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року // Офіційний вісник України. - 1998 р. - № 13.

- Європейська Конвенція про громадянство. Міжнародний договір від 7 листопада 1997 року (Витяг) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 2001. - № 11. - С. 69-77.

Нормативно-правові акти

- Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141 ; Офіційний вісник України. - 2010. - №72/1 Спеціальний випуск. - С. 15. - Ст. 2598.
- Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429.
- Про Державний Гімн України : Закон України від 6 березня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 24. - Ст. 163.
- Про державні символи України : Постанова Верховної Ради України від 3 вересня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 45. — Ст. 241.

Мережа Інтернет

- Концепція (основи державної політики) національної безпеки України від 16 січ. 1997 р. URL : <http://www.rada.gov.ua>.

Таблиця 1. Порядок написання контрольної роботи

Назва етапу	Зміст етапу	Результати етапу
I. Підготовка до написання контрольної роботи	Вибір варіанту контрольної роботи та складання плану	Складений план та обґрунтована структура роботи.
II. Огляд літератури	Підбір літератури, її вивчення, конспектування, складання огляду, складання списку літератури.	Огляд літератури, виписки з посиланнями на джерела, список літератури, складений за відповідними вимогами.
III. Написання теоретичної частини роботи	Написання тексту теоретичної частини роботи з розділів і підрозділів	Текст теоретичної частини контрольної роботи
IV Коротка	Відповідь на тестове питання	Відповідь А або Б

Відповідь на тестове питання	згідно діючого законодавства	
V. Формування списку використаної літератури	Розставляння літератури згідно зроблених виносів по тексту контрольної роботи	Виноски по тексту контрольної роботи повинні збігатися зі списком використаних джерел
VI. Підготовка чистового тексту контрольної роботи	Узгодження всіх частин роботи в аспекті висновків, редагування	Закінчена робота надається до кафедри правознавства на перевірку

Аналіз практики підготовки контрольних робіт дозволяє визначити їх типові недоліки, характеристика яких наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2. Характеристика типових недоліків контрольних робіт

Тип недоліку	Його характеристика
Недоліки структури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Робота, виконана студентом не за своїм варіантом. 2. Робота, що містить відповідь на одне теоретичне питання та відсутнє рішення практичного завдання 3. Робота, виконана нерозбірливим почерком або складається з суцільних скорочень.
Недоліки змісту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність тих чи інших елементів у змісті або їхня недостатня обґрунтованість. 2. Неповнота огляду літератури по теоретичним питанням.
Недоліки основної частини	<ol style="list-style-type: none"> 1. Плагіат – пряме запозичення авторського тексту без посилань на джерело. 2. Необґрунтованість висновків. <p>Абстрактний характер роботи, слабкість фактологічної бази написання контрольної роботи.</p>
Недоліки тексту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Значне число граматичних і орфографічних помилок. 2. Істотні порушення стилю викладу, що утрудняють розуміння тексту.
Недоліки бібліографії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатня кількість літературних джерел і їх застарілість. 2. Відсутність посилань на літературу. 3. Порушення правил оформлення бібліографії.

Звертаємо вашу увагу на те, що з метою запобігання та виявлення плагіату у роботах студентів, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування та відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту» щодо академічної доброчесності, Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text> або https://moodle.snu.edu.ua/pluginfile.php/216177/mod_resource/content/1/Methods_2019%20%20Final.pdf), Фундаментальних принципів академічної доброчесності (https://moodle.snu.edu.ua/pluginfile.php/216178/mod_resource/content/1/Fundamental Values version in Ukrainian.pdf) та Положення [про запобігання та виявлення академічної недоброчесності Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля](https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-akademichnu-nedobrochesnist.pdf) за посиланням: <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-akademichnu-nedobrochesnist.pdf>, проводиться перевірка на неприпустимість його допущення. З огляду на вищевикладене, контрольна робота буде перевірена на унікальність тексту засобами AntiPlagiarizm.net (посилання: <https://snu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Перед поданням роботи на перевірку ви можете перевірити її самостійно на Е-Campus за посиланням: <http://mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=2>.

Контрольна робота повинна бути виконана і здана не пізніше, ніж за 30 днів до дати здачі залку згідно навчального розкладу. Студенти, які своєчасно не подадуть роботи, або подадуть роботу, виконану не за своїм варіантом, до складання заліку не допускаються.

Якщо робота не зарахована студент виконує її вдруге з урахуванням роботи над помилками.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

ЗАВДАННЯ № 1

Теоретичні питання:

1. Структура Європейського суду з прав людини та історія створення.
2. Стаття 5 Європейської конвенції прав і основних свобод людини: загальна характеристика.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання . При розгляді судом України справи про відшкодування шкоди, завданої під час дорожньо-транспортної пригоди гр. Башаром Нежемом (гр. Сирії) суддя, перевіряючи цивільну процесуальну дієздатність відповідача, керувався нормами ЦПК України.

Визначте правомірність дій українського суду? Якими актами при розгляді справи судом України з участю іноземного громадянина має керуватися суддя України при перевірці право - та дієздатності (цивільної та цивільної процесуальної) іноземного громадянина?

ЗАВДАННЯ № 2

Теоретичні питання:

- 1.Правові засади участі іноземних осіб у цивільному процесі.
- 2.Історія становлення та розвитку європейського цивільного процесу.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. Громадянин Німеччини Шредер з 2018 р. проживав у м. Києві (Україна), де зареєстрував шлюб із громадянкою України Г.Д. Боженко. М. Насер займався торговельним бізнесом. Він разом із дружиною побудував будинок у м. Бровари Київської області. Весною поточного року Шредер посварився із своєю дружиною та пішов із дому і більше не повернувся. Звернення дружини до його колег по бізнесу не дало ніяких результатів, як і звернення до батьків, які проживали у Дрездені - ніхто нічого не знав про місце перебування її чоловіка. Г.Д. Боженко звернулась до органів поліції із заявою про розшук її чоловіка.

Пройшло більше року, але відомостей про чоловіка, його місцезнаходження у Боженко немає.

Боженко звертається до суду України про визнання її чоловіка гр. Німеччини Шредера безвісно відсутнім.

Право якої держави належить застосовувати при визнанні громадянина Німеччини безвісно відсутнім?

ЗАВДАННЯ № 3

Теоретичні питання:

1. Загальна характеристика санкційного механізму ЄС за порушення прав людини.
2. Принципи Європейської Конвенції про захист прав людини: загальна характеристика.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. Громадянин Польщі Єжі Весельський зареєстрував шлюб із громадянкою України Непийпиво Г.Л. У шлюбі народилась донька, яка у п'ятирічному віці померла. Смерть доньки була травмою для батька і він почав зловживати спиртними напоями. Дружина змушена звертатися до суду за обмеженням її чоловіка у дієздатності. Консультації адвокатів при наданні юридичної допомоги виявилися суперечливими - одні вважали, що таку заяву вона може пред'явити до суду України, інші - що громадянин Польщі може бути обмежений в дієздатності лише судом цієї держави.

Визначте правомірність консультацій адвокатів.

Яким актом регламентується це питання, проаналізуйте його, яку процедуру визнання особи - громадянина Польщі обмежено дієздатним ним передбачено?

ЗАВДАННЯ № 4

Теоретичні питання:

1. Поняття, види та способи надіслання і виконання судових доручень.
2. Вплив рішень Європейського Суду з прав людини на українське законодавство та правозастосовчу практику у цивільному судочинстві.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. До українського суду звернулося ПрАТ(яке мало 51 % акцій іноземного капіталу) з позовом про відшкодування збитків за договором будівельного підряду до німецької будівельної компанії, яка здійснювала будівельні роботи на території України. Позивач подав суду докази своїх вимог, у тому числі копії установчих документів німецької

компанії із засвідченим офіційним перекладом, які містили адресу фірми у Німеччині. На цю адресу український суд направив поштою повідомлення відповідачеві про час і місце судового розгляду. Відповідач до суду не з'явився. Суд ухвалив рішення по суті позову на користь позивача. Відповідач оскаржив рішення в апеляційній інстанції, посилаючись на те, що його не було належним чином повідомлено про час і місце судового розгляду і внаслідок цього він не міг бути присутнім на судовому розгляді справи і надати заперечення пред'явлених йому позовних вимог.

Як саме у даному випадку визначається порядок вручення судових документів?

Які правові наслідки порушення порядку повідомлення відповідача про час і місце судового розгляду передбачено українським законодавством? Яке рішення має прийняти апеляційний суд?

ЗАВДАННЯ № 5

Теоретичні питання:

1. Розвиток цивільного судочинства в умовах інтеграції та вплив на це рішень ЄСПЛ.
2. Особливості процедури виконання рішень ЄСПЛ в цивільному судочинстві.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. Гр. Франції Джон Ліберман працював у спільному підприємстві в м. Києві. В результаті дорожньо-транспортної пригоди, яка сталася з вини водія (який є громадянином України) почесного консульства Панами в м. Києві, Д. Ліберман отримав травму та пред'явив позов до суду України до консульства про відшкодування шкоди, завданої здоров'ю.

Чи прийме суд України цю справу до свого провадження? Якщо так, то який вид підсудності має місце?

ЗАВДАННЯ № 6

Теоретичні питання:

1. Принципи європейського цивільного процесу.
2. Стадії та етапи розгляду заяв ЄСПЛ : загальна характеристика.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Гр. Хайз пред'явив до суду позов про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Заяву він подав до суду за місцем завдання шкоди, проте суд повернув позивачеві таку заяву з посиланням на те, що між Україною і Таїландом немає договору про правову допомогу у цивільних справах.

Чи правомірні дії суду? Вирішіть справу.

ЗАВДАННЯ № 7

Теоретичні питання:

1. Особливості правового регулювання та значення багатосторонніх договорів з питань європейського цивільного процесу.
2. Проблеми застосування практики ЄСПЛ при вирішенні окремих категорій цивільних справ судами України.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Гр. України Висильченко В.С. подав позов до районного суду м. Києва про розірвання шлюбу із гр. Німеччини Васильченко-Грінберг Б.Б., яка проживала у м. Києві. У сторін є малолітній син, 2018 р. народження, та спір щодо поділу майна. Позивач просив визначити місце проживання сина з ним, оскільки відповідачка збирається виїжджати на постійне місце проживання до Німеччини, а з огляду на його матеріальний стан він не зможе бачитися із сином. Відповідачка заперечувала проти позову батька щодо визначення місця проживання сина з ним, наполягала на визначенні місця проживання хлопчика з нею та мотивувала свої заперечення. Вона також пред'явила позов про стягнення аліментів, оскільки збирається виїжджати до Німеччини, їй потрібні кошти на утримання дитини. Відповідачка просила суд при розгляді її позову про стягнення аліментів та визначенні їх розміру застосовувати норми сімейного законодавства Німеччини.

Які дії суду? Чи повинен суд у даній ситуації застосовувати законодавство Німеччини щодо розміру стягуваних аліментів?

ЗАВДАННЯ № 8

Теоретичні питання:

1. Права та обов'язки згідно ст.6 Конвенції у сфері приватно-правових відносин.
2. Поняття, види та джерела правового регулювання підсудності у цивільному

процесі ЄС.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Гр. України Власенко С.П. одружився із громадянкою Бельгії Анітою Холмс. Шлюб було зареєстровано у м. Києві. Власенко С.П. у 2015 р. після народження сина поїхав як лікар працювати до Йємену. Через рік, коли він приїхав у відпустку, йому стало відомо, що дружина разом із сином поїхала до Бельгії. У Бельгії вона подала заяву про розірвання шлюбу, визначення місця проживання дитини з нею у м. Брюссель та стягнення аліментів на сина, оскільки батько протягом року ніякої допомоги синові не надавав. У зв'язку з тим, що син проживає з нею, вона також просила стягнути аліменти на її утримання до досягнення сином трьох років.

За законодавством якої країни визначається підсудність цієї справи суду? Чи підсудна ця справа англійському суду?

Яким законодавством має керуватися суд Бельгії при вирішенні питання про стягнення аліментів, якщо відповідач - громадянин України? Чи може суд Бельгії при визначенні розміру аліментів на клопотання відповідача застосовувати норми права українського сімейного законодавства?

ЗАВДАННЯ № 9

Теоретичні питання:

1. Процедура виконання рішень ЄСПЛ у цивільному судочинстві.
2. Європейський цивільний процес і європейське приватне право: проблеми співвідношення.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Гр. України Петренко В.Д. одружився із гр. Угорщини Черноусок Ю. в Україні. Від шлюбу у 2017 р. народився син, який є громадянином України. Подружжя проживало у м. Києві. Після розірвання шлюбу у 2019 р. дружина змушена була виїхати до Угорщини. Хлопчик залишився жити з батьком. У 2020 р. батько вирішив пред'явити позов про позбавлення матері Черноусок Ю. батьківських прав.

Який орган та якої держави має компетенцію щодо позбавлення Черноусок Ю. батьківських прав?

За законодавством якої держави має вирішуватися дана справа?

ЗАВДАННЯ № 10***Теоретичні питання:***

1. Правові підстави застосування Конвенції та рішень ЄСПЛ у цивільному судочинстві.
2. Окремі вимоги права на справедливий суд (стаття 6 Конвенції).

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. Рішенням Тетіївського районного суду Київської області було ухвалено рішення про розшук відповідача Абдурахманова Є.Ю. в справі про стягнення аліментів. Абдурахманов Є.Ю. є громадянином Франції. З метою розшуку даної особи було підготовлено судове доручення та направлено До Франції. Через три місяці з Франції прийшла відповідь, що судове доручення не може бути виконано у зв'язку з тим, що розшук відповідача не належить до повноважень судових органів Франції.

Який процесуальний порядок звернення судів України з дорученням до іноземних судів?

Щодо проведення яких процесуальних дій суди України можуть звертатися до іноземних судів з дорученням?

Яким вимогам повинно відповідати звернення судів України з дорученням до іноземних судів?

Який порядок вручення документів та виконання судового доручення судів України іноземним судом?

Чи правильна відповідь з боку судових органів Франції?

ЗАВДАННЯ № 11***Теоретичні питання:***

1. Правове регулювання цивільного судочинства України з іноземним елементом.
2. Верховенство права як принцип цивільного судочинства: обов'язкові елементи та їх зміст.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. Проаналізуйте положення Гаазької конвенції 1965 р. про вручення за кордоном судових і не судових документів з цивільних і торговельних справ.

Які елементи запиту про вручення документів у цивільних справах перевіряє Центральний орган?

Чи входить до числа цих елементів оцінка змісту позову чи оцінка справи по суті в цілому?

ЗАВДАННЯ № 12

Теоретичні питання:

1. Судові прецеденти та доктрина як джерело європейського цивільного процесу.
2. Право держави регламентувати використання власності відповідно до суспільного інтересу згідно рішень ЄСПЛ.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. До українського суду звернулося українське ТОВ з позовом про відшкодування збитків за договором будівельного підряду до німецької будівельної компанії, яка здійснювала будівельні роботи на території України. Позивач подав суду докази своїх вимог, у тому числі копії установчих документів німецької компанії із засвідченим офіційним перекладом, які містили адресу фірми у Німеччині. На цю адресу український суд направив поштою повідомлення відповідачеві про час і місце судового розгляду. Відповідач до суду не з'явився. Суд ухвалив рішення по суті позову на користь позивача. Відповідач оскаржив рішення в апеляційній інстанції, посилаючись на те, що його не було належним чином повідомлено про час і місце судового розгляду і внаслідок цього він не міг бути присутнім на судовому розгляді справи і надати заперечення пред'явлених йому позовних вимог.

Як саме у даному випадку визначається порядок вручення судових документів?

Які правові наслідки порушення порядку повідомлення відповідача про час і місце судового розгляду передбачено українським законодавством? Яке рішення має прийняти апеляційний суд?

ЗАВДАННЯ № 13

Теоретичні питання:

1. Особливості рішень ЄСПЛ, відносно свободи та вираження поглядів згідно Конвенції.

2. Умови при дотриманні яких можливе звернення до ЄСПЛ.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Гр. Сейм пред'явив до суду позов про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Заяву він подав до суду за місцем завдання шкоди, проте суд повернув позивачеві таку заяву з посиланням на те, що між Україною і Кубой немає договору про правову допомогу у цивільних справах.

Чи правомірні дії суду? Вирішіть справу.

ЗАВДАННЯ № 14

Теоретичні питання:

1. Проблемні питання виконання рішень ЄСПЛ у цивільному судочинстві.
2. Особливості та сфера застосування статті 11 Конвенції у адміністративному судочинстві.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Громадянин Еритреї звернувся до Комітету з прав людини з скаргою на дії влади, яка порушила його право власності на будівлю в якій він мешкав разом з сім'єю. В задоволенні скарги йому було відмовлено на підставі порушення процедури звернення.

Чи мав Комітет з прав людини відмовити у розгляді скарги, на підставі порушення процедури звернення. Відповідь надайте згідно міжнародного законодавства.

ЗАВДАННЯ № 15

Теоретичні питання:

1. Реалізація принципу верховенства права в практиці ЄСПЛ.
2. Механізми захисту порушених прав людини згідно Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Вирішіть ситуаційне завдання. Проаналізуйте положення Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах

Які елементи запиту про вручення документів у цивільних справах перевіряє Центральний орган?

Чи входить до числа цих елементів оцінка змісту позову чи оцінка справи по суті в цілому?

ЗАВДАННЯ № 16

Теоретичні питання:

1. Елементи верховенства права згідно Європейських стандартів та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Доступ до справедливого процесу, як основне завдання ЄСПЛ.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Громадянин Пакистану отримав негативне рішення місцевого суду відносно порушення його права на працю. Знаючи що існує Європейський Суд з прав людини, останній подав заяву до даного суду на владу відносно порушення його права на працю.

Надайте відповідь, чи буде розглянута заява громадянина Пакистану у ЄСПЛ, та яка буде відповідь?

ЗАВДАННЯ № 17

Теоретичні питання:

1. Загальна характеристика статті 10 Конвенції (свобода вираження поглядів).
2. Змагальність сторін, диспозитивність та офіційне з'ясування усіх обставин справи у рішеннях ЄСПЛ

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Громадянин Чехії звернувся до Європейського Суду з прав людини з заявою відносно ненадання належної медичної допомоги медичною державною установою, чим порушили його право на медичне лікування, що мало реальну загрозу його життю. До звернення до ЄСПЛ останній скарг до органів державної влади та заяв до місцевого суду не надавав.

Надайте відповідь чи буде розглянута заява громадянина Чехії ЄСПЛ, як що буде то яке буде рішення, відповідь надайте згідно Конвенції?

ЗАВДАННЯ № 18

Теоретичні питання:

1. Забезпечення справедливого балансу інтересів згідно рішень ЄСПЛ та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Право на повагу до приватного і сімейного життя, аналіз рішень ЄСПЛ.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. При розгляді судом Чехії справи про відшкодування шкоди, завданої під час дорожньо-транспортної пригоди гр. Івановим І. (гр. України) суддя, перевіряючи цивільну процесуальну дієздатність відповідача, керувався нормами ЦПК України.

Визначте правомірність дій суду? Якими актами при розгляді справи судом з участю іноземного громадянина має керуватися суддя при перевірці право - та дієздатності (цивільної та цивільної процесуальної) іноземного громадянина?

ЗАВДАННЯ № 19

Теоретичні питання:

1. Концепція «майна» в розумінні статті 1 Першого протоколу Конвенції у рішеннях ЄСПЛ.
2. Загальна характеристика статті 6 Конвенції або інші вимоги права на справедливий суд.

Практичне завдання:

Вирішіть ситуаційне завдання. Подружжя з Франції звернулося до ЄСПЛ, з заявою відносно внесення запису до державного реєстру актів цивільного стану (народження, шлюбу та смерті) даних свідоцтва про дитину, народжену за кордоном за допомогою сурогатного материнства в частині інформації про генетичну матір, яка була зазначена в графі «мати» свідоцтва про народження дитини. Дитина народилася в Україні за допомогою гестаційного сурогатного материнства. У її свідоцтві про народження, виданому в м. Києві, зазначено, що перша заявниця у справі є її матір'ю, а другий заявник – батьком. Два заявники звернулися до посольства Франції в Києві з проханням про внесення даних народження їхньої дитини до французького реєстру актів цивільного стану. Заступник консула відповіла, що, урахувавши особливості цієї ситуації, вона вирішила відкласти внесення даних і видачу книги сімейних записів (*livret de famille*), а також направити це питання на вирішення до прокуратури в м. Нант. Остання поінформувала

подружжя, що до отримання вказівок від Міністерства юстиції щодо заходів з виконання рішень Суду у справах *Mennesson v. France* та *Labassee v. France* розгляд усіх заяв, що стосуються питання сурогатного материнства, було призупинено. Подружжя звернулося до суду з метою оскаржити дії прокуратури, суд першої інстанції задовольнив вимоги заявників, суд апеляційної інстанції залишив рішення суду першої інстанції без змін у частині внесення відомостей про батька дитини, але скасував у частині зазначення відомостей про її матір.

Буде лі розглянута дана заява ЄСПЛ, якщо так то, яка буде відповідь?

ЗАВДАННЯ № 20

Теоретичні питання:

1. Правове регулювання договірної підсудності у цивільному процесі ЄС
2. Право держави регламентувати використання власності відповідно до суспільного інтересу згідно рішень ЄСПЛ.

Практичне завдання:

Вирішить ситуаційне завдання. Трансгендер Ю. який намагався змінити свою фізичну зовнішність і прохання якого про зміну статі (з жіночої на чоловічу) були відхилені болгарськими судами. Він стверджував, що зрозумів свою приналежність до чоловічої статі у підлітковому віці, жив у суспільстві як чоловік. У реєстрі актів цивільного стану заявника було зазначено як жінку з відповідним жіночим іменем. Заявник звернувся до районного суду, вимагаючи змінити його ім'я, по батькові та прізвище в електронних реєстрах актів цивільного стану, разом із зазначенням статі та ідентифікаційного номера; він вважав, що електронний запис у реєстрі не відповідає дійсності. Це прохання заявника було відхилено районним судом, заявник оскаржив таке рішення до апеляційного суду. Суд апеляційної інстанції не став на сторону заявника й підтримав рішення суду нижчої інстанції; апеляційний суд, окрім іншого, зазначив, що хірургічні операції не змінюють справжньої статі особи, а лише зовнішність та морфологію статі.

Буде лі розглянута дана заява ЄСПЛ, якщо так то, яка буде відповідь?

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
2. Устав Организации Объединённых Наций и Устав Международного Суда: Международный документ // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_010
3. Организация Объединенных Наций. Генеральная Ассамблея. Резолюция 48/31 от 9 декабря 1993 г. U.N. Doc. A/RES/48/31.
4. Конвенция об улучшении участи раненых и больных в действующих армиях: от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_151
5. Конвенция об улучшении участи раненых , и лиц, потерпевших кораблекрушение, из состава вооруженных сил на море: Международный документ от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_152
6. Конвенция об обращении с военнопленными: Международный документ от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_153
7. Конвенция о защите гражданского населения во время войны: Международный документ от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_154
8. Конвенція про закони і звичаї суходільної війни (IV Гаазька конвенція): Міжнародний документ від 18.10.1907//<http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_222
9. Конвенция о защите культурных ценностей в случае вооруженного конфликта: Международный документ от 14 мая 1954 г. // 995_157
10. Виконавчий регламент Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту// <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_721
11. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів міжнародного характеру (Протокол I): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_911
12. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_200
13. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III): Міжнародний документ від 8 грудня 2005 року // 995_g74

14. Документи Організації об'єднаних націй. Резолюції, статuti, рекомендації, доклади//Збірник міжнародних договорів 1906-2009рр.-К.: Міжнародний інститут міжнародних відносин.-2009.-1896с.

15. Про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду : висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України від 11 липня 2001 року №3-в/2001 [Електронний ресурс] // Закон.— 2007.— Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.

16. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – ст. 422.

17. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – ст. 540.

18. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2005.- № 35.- ст. 446

19. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – ст. 377.

20. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – ст. 364.

21. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 46. – ст. 617.

22. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – ст. 179.

23. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 16. – ст. 146.

24. Про імміграцію: Закон України від 7 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 41. – ст. 197.

25. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – ст. 80.

26. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – ст. 446.

27. Про залізничний транспорт: Закон України від 4 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 40. – ст. 183.

28. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 р. (в редакції Закону України від 23 лютого 2006 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 32. – ст. 273.

29. Про систему валютного регулювання і контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – ст. 184.

30. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки та європейської інтеграції України від 6 вересня 2001 р. // Юридичний вісник України. – Інформаційно-правовий банк. – 2002. – 2 - 8 лютого. – № 5. – с. 8.

31. Про затвердження Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2012 р. № 1074 // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

32. УНІДРУА. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА) у ред. 1994 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

33. Міжнародна торговельна палата. Інкотермс Офіційні правила тлумачення торговельних термінів “Міжнародної торгової палати” у ред. 2010 р.

34. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

35. Конвенція ООН про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

36. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

37. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

38. Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 7 жовтня 2002 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

39. Римська конвенція про право, що застосовується до договірних зобов'язань 1980 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

40. Конвенція про правовий статус біженців від 28 липня 1951 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

41. Конвенція про правовий статус осіб без громадянства від 28 вересня 1954 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

42. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) від 9 травня 1980 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

43. Конвенція про перевезення морем пасажирів та їх багажу від 13 грудня 1974 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

44. Конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів (ЦМР) від 19 травня 1956 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

45. Конвенція про договори міжнародного дорожнього перевезення вантажів автомобільним транспортом (Женева, 1956 р.) // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

46. Женевська конвенція про цивільну відповідальність за шкоду, заподіяну при перевезенні небезпечних вантажів автомобільним, залізничним та внутрішнім водним транспортом від 1 лютого 1990 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

47. Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів від 24 травня 1980 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

48. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів та їх багажу від 9 жовтня 1997 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

49. Міжнародна конвенція про уніфікацію деяких правил про коносамент від 25 серпня 1924 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

50. Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

51. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12 жовтня 1929 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

52. Конвенція ООН про морське перевезення вантажів від 31 березня 1978 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

53. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

54. Конвенция о взыскании за границей алиментов от 31 декабря 1956 г. //

55. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення від 29 травня 1993 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

56. Нью-Йоркська конвенція про громадянство одруженої жінки від 20 лютого 1957 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

57. Конвенція про колізії законів стосовно особистих та майнових відносин подружжя 1905 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

58. Європейська конвенція з прав людини 1950 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

59. Нью-Йоркська конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

60. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж від 21 квітня 1961 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

61. Типовий закон ЮНСІТРАЛ про міжнародний торговельний арбітраж // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

62. Гаазька конвенція про колізію законів, що стосуються форми заповідальних розпоряджень від 5 жовтня 1961 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

63. Гаазька конвенція про право, яке підлягає застосуванню до спадкування нерухомого майна від 1 серпня 1989 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

64. Гаазька конвенція стосовно міжнародного управління майном померлих осіб від 2 жовтня 1973 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

65. Вашингтонська конвенція про єдиний закон стосовно форми міжнародного заповіту від 26 жовтня 1973 р. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

Література та статті у наукових виданнях

66. Антонович М. Відповідальність держави та особи в міжнародному праві / М. Антонович // Український часопис міжнародного права. – №2. – 2015. – С. 21 –28.

67. Буткевич В.Г, Мицик В.В., Задорожній О.В. та ін. Міжнародне право. Основні галузі/ [За ред. В.Г. Буткевича.] – Київ: Либідь, 2017. – 814 с.

68. 3. Пилипів Р. Реалізація адміністративної відповідальності за несплату аліментів/ Р.Пилипів// Підприємництво, господарство і право: загальноукраїнський науково-практичний господарсько-правовий журнал. № 4/2020.- С.168-172.

69. Мацко А. С. правонаступництво у міжнародному праві/ А. С. Мацко // Український часопис міжнародного права. – №4 (Спеціальний випуск: міжнародний кримінальний суд). – 2017. – С. 70 – 75.

70. Міжнародне право: підручник/ [за ред. Денисова С.А.].- К.:Видавництво інституту ім.. В. Корецького, 2015. - 564с.

71. Міжнародне право: підручник/ [за ред. Ліхантова С.А].- Харків: Юракад ім. Я.Мудрого, 2014.- 476с.

72. Международное право в документах / [Сост. Н.Т. Блатова.] – М.: Юрид. лит., 2016. – 856 с.

73. Международное право / [Отв. ред. В.И. Кузнецов.] – М.: Юрист, 2014. – 608 с.

74. Міжнародний статус України: проблеми и перспективи // Український часопис міжнародного права. – №104 (Спеціальний випуск). – 2015. – 123с.

75. Данченко Т.В. Значення практики Європейського Суду з прав людини для адміністративного судочинства України в процесі розв'язання спорів щодо публічних фінансів / Т.В. Данченко, О.Д. Головенко // Сучасні питання економіки і права. – 2012. – № 2. – С. 110–116.

76.Ковтун О. Інститут адміністративної відповідальності як механізм забезпечення захисту інтелектуальної власності/ О.Ковтун// Підприємництво, господарство і право: загальноукраїнський науково-практичний господарсько-правовий журнал. № 2/2020.- С.209-214.

77. Бевз В. Міжнародне право та міжнародне приватне право: поняття, розмежування та визначення відповідної термінології / В. Бевз // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 4. – С. 7 – 13.

78. Гриценко Г.М. Правові засади реформування публічного управління //Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції « Децентралізація публічного адміністрування в умовах інтеграції України до Європейської спільноти: проблеми та перспективи» 6-7 жовтня 2017 року м. Северодонецьк. – С. 71-73

79.Рекуненко Т.,Удалова Н. Відповідальність кривдника в адміністративному процесі/ Т.Рекуненко, Н.Удалова // Підприємництво, господарство і право: загальноукраїнський науково-практичний господарсько-правовий журнал. № 2/2021.- С.120-124.

80. Задирака Н.Ю. Рішення Європейського Суду з прав людини у правовій системі континентального права як джерело адміністративного процесуального права / Н.Ю. Задирака // Адміністративне право і процес. – 2014. – № 3. – С. 234–244.

81. Лаврів З.М. Прецедент у європейському та вітчизняному праві / З.М. Лаврів // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 2. – С. 251 – 257.

82. Мідзяновська В. Судовий прецедент: структура, види / В. Мідзяновська // Право України. – 2006. – № 6. – С. 119.

83. Міжнародне приватне право : підручник / [за ред. А. С. Довгєрта і В. І. Кисіля]. – 2-ге видання. – К.: Алерта, 2014. – 656 с.

84. Міжнародне приватне право : навч. посібник / [уклад.: О.С. Котуха, О.М. Чабан]. – Львів : вид-во ЛКА, 2015. – 200 с.

85. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право : навчальний посібник / І. В. Мироненко – К.: Алерта, 2012. – 272 с.

86. Пасенюк О. Адміністративне судочинство: становлення завершилося, проблеми залишилися / О. Пасенюк // Юридичний вісник України. – 2011. – [Електронний ресурс]. – Режим : http://yurincom.com/ua/legal_practice/analitychna_yurysprudentsiia/administratyvne_sudochynstvo__stanovlennia_zavershylosia__problemy_zalyshylysia-publication/

87. Степанюк А. Колізійний метод міжнародного приватного права / А. Степанюк // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 6 – 11.
88. Татаренко Г.В., Гончаров О.О. Порівняльний аналіз верховенства права в Україні з європейським союзом//Молодь і наука: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку права в Україні: Матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції аспірантів, студентів, молодих науковців. – 20 травня 2021 р. Ч.1. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім.В.Даля, 2021.
89. Татаренко Г.В. Деякі аспекти узгодження міжнародного та внутрішньодержавного права//Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 20-ти річчю інституту. – С. 213-217
90. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві : [науково-методичний посібник для суддів] / Т.І. Фулей. – 3-те вид., випр., допов. – К.:ВАІТЕ, 2020. – 276 с
91. Чабан О.М. Міжнародний договір як одне з джерел міжнародного приватного права // Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції: матеріали щорічної наукової конференції професорсько-викладацького складу та аспірантів Львівського торговельно-економічного університету / [відповід. за вип. : проф.. Семак Б.Б.]. – Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2017. – 440 с.
92. Чугуєвська М. Виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини: проблемні аспекти / М. Чугуєвська // Віче. – 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/3895/>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

93. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
94. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України
95. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу
96. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України
97. <http://allbest.ru/union/> - перелік безкоштовних бібліотек повних текстів
98. <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека
99. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні)
100. <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки)
101. <http://www.nbuv.gov.ua/online-2010/> - передплачені науково-інформаційні ресурси НБУ ім. В.І.Вернадського
102. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).

103. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> - юридична бібліотека (Україна)
104. <http://pravo.biz.ua/> - юридична бібліотека (Україна)
105. <http://www.vuzlib.net/> - економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники)
106. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> - безкоштовна студентська бібліотека юридичних ресурсів
107. <http://lawbook.by.ru/> - бібліотека юриста
108. <http://www.tarasei.narod.ru/uchebniki.html> - правова бібліотека
109. Наукова бібліотека СНУ ім. В. Даля//<https://library.snu.edu.ua/>
110. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/> - електронні наукові видання НБУ ім.В.І. Вернадського
111. www.lawukraine.com - каталог юриста
112. www.defence.com.ua - сам собі юрист
113. Інформаційна система «Законодавство України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
114. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>
115. Офіційний веб-портал «Судова влада» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://court.gov.ua/>
116. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gp.gov.ua/>
117. Офіційний веб сайт Міністерства внутрішніх справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mvs.gov.ua/>
118. Council of Europe [Електронний ресурс]. – Режим доступу: HELP <http://help.elearning.ext.coe.int/>
119. Наукова Бібліотека СНУ ім. Володимира Даля [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.snu.edu.ua>
120. Юридичний факультет СНУ ім. В. Даля [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pravo-snu.com.ua/>
121. Юридична клініка «PRO BONO» при юридичному факультету СНУ ім. В. Даля [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pravo-snu.com.ua/clinic/>

ДОДАТОК А

Ім'я																									
	А	Б	В	Г, Ґ	Д	Е, Є	Ж	З	І, Й	К	Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф, Х	Ц	Ч	Ш, Щ	Ю	Я
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	2	2	3	4	5
Б	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1
В	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2
Г, Ґ	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3
Д	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4
Е, Є	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Ж	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
З	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7
І, Й	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8
К	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Л	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
М	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Н	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
О	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
П	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	15	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Р	16	17	18	19	20	2	1	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
С	17	18	19	20	2	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Т	18	19	20	1	12	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
У	19	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Ф	20	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Х	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ц, Ч	12	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1
Ш, Щ	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2
Ю	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3
Я	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4

ДОДАТОК Б

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

**Юридичний факультет
Кафедра правознавства**

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

**з дисципліни «ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У ЦИВІЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ»**

варіант №12

Виконав:
студент 1-го курсу
ОС магістр
заочної форми навчання
групи ПР-214зм
Іванов Іван Іванович
Перевірив:
к.ю.н., доцент
Гриценко Григорій Миколайович
Результат перевірки:

(підпис)

**м. Київ
2023**

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольних робіт з дисципліни

**«ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У ЦИВІЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ»**

(для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право»)

Укладачі:

ГРИЦЕНКО Григорій Миколайович
ТАТАРЕНКО Галина Вікторівна

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: м. Київ

Телефон: +38 (050) 218 04 78

E-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com.